



ПРОФ. АНДРЕ МАЗОН В БЪЛГАРИЯ

През м. октомври 1962 г. Институтът за литература бе посетен от видния френски славист проф. Андре Мазон. Гост на Българската академия на науките, в своя двуседмичен престой в София проф. Мазон беше си поставил задача не само да направи някои научни проучвания, но и да се запознае с работата на нашите славистични научни институти, да се срещне с представителите на българската славистика и да осведоми нашата общественост за постиженията на френската славистика — с тая цел той прочете и доклад на тема „Славистичните проучвания във Франция“.

Проф. Мазон разговаря с директора на института проф. Г. Цанев и с редица научни сътрудници, проявявайки жив интерес към тяхната работа. Той се запозна с устройството на института и с неговите издания и изрази възхищението си от широките възможности и голямата материална подкрепа, която българската народнодемократична държава дава за развитието и напредъка на науката.

Проф. Андре Мазон не е за първи път гост на нашата страна. Той я познава от своето посещение още преди Първата световна война, а и след това няколкократно я е посещавал и е широко известен на българската научна общественост. Роден в Париж през 1881 г., той проявява интерес към славистиката твърде рано. Прескара в началото на века четири години като преподавател по френски език в Харковския университет, той усвоява отлично руски, запознава се с руската литература и първите си научни изследвания посвещава на проблеми на руския език и литература. Такива са неговите трудове: „Един майстор на руския роман. Иван Гончаров“ (1914); „Употреба на глаголните видове в руския език“ (1914); „Руската лексика през годините на войната и революцията (1914—1918)“; „Парижките ръкописи на Тургенев“ (1920), както и многобройни студии от по-късно време. Интересът на проф. Мазон към руската литература не е прекъсвал и до днес, за което свидетелствуват няколко от му посещения в Съветския съюз след Втората световна война и заниманията му в съветските библиотеки.

Голямата научно-изследователска и научно-организационна дейност на проф. Андре Мазон в областта на славистиката се разгръща широко особено след Първата световна война. В началото той е професор по славянски езици и литератури в Страсбургския университет, а от 1924 г. — в Колеж дьо Франс в Париж, на катедрата, която през миналия век бе заемал бележитият полски писател Адам Мицкевич. Едновременно с това проф. Мазон е дълги години председател и научен директор на най-важното френско славистично средище — Института за славянски изследвания (*Institut d'études slaves*) в Париж и един от редакторите на неговото списание („*Revue des études slaves*“). Тук той развива огромна дейност като изследовател и организатор и си спечелва име на един от най-видните представители на съвременната славистика в света. За научните си заслуги той получава редица високи признания: избран е за член на Френския институт (Френската академия на науките) и на редица чуждестранни академии: Съветската академия на науките (от 1928 г.), Полската академия, Чешката академия, Българската академия (от 1930 г.) и др.; той е почетен доктор на Софийския университет (от 1939 г.). Проф. Мазон взема най-дейно участие в международния славистичен живот; участвувал е в славистичните конгреси в Прага (1929), Варшава (1934), Москва (1958), в славистичната среща в Белград (1955) и в многобройни международни научни конференции. И досега той е един от най-дейните членове на Международния комитет на славистите.

Особено ни е приятно да подчертаем, че проф. Андре Мазон е свързан твърде тясно с българската наука. Затова свидетелствуват не само личните му връзки с българските учени, но преди всичко неговите забележителни научни трудове и изследвания: „Славянски приказки от югозападна Македония“ (1923); „Славянски документи, приказки и песни от Южна Албания“ (1936); „Евангелието от Кулакия“ (заедно с проф. А. Вайан, 1938) и др. Проф. Мазон е събирал материалите си за тях трудове било по време на Първата световна война (като войник

на Солунския фронт), било при научни пътувания и обиколки. Навсякъде той изтъква, че се касае за материали, свързани с българския език и българското народно творчество. И в момента проф. Мазон работи върху теми из българския език.

Трябва да се отбележи също, че проф. Мазон е оказвал винаги голямо внимание на млади български учени, работещи в Париж. Той ги е подпомагал усърдно при подготовка на докторски тези, предавал им е щедро своя научен опит, оказвал им е всеотдайна подкрепа. Всички, които са имали възможност да посетят Института за славянски изследвания в

Париж, неизменно са били обкръжавани от вниманието и грижите на проф. Андре Мазон. Надарен с удивителна за своята възраст енергия, отличаващ се със затрогваща готовност да помага, с необикновена внимателност и любезност, той и днес продължава да проявява същия интерес към представителите на българската наука и да ги улеснява в техните научни издирвания в неговата родина.

Тия няколко реда са само малък израз на нашето уважение към делото и заслугите на бележития френски славист проф. Андре Мазон.

П. ДИНЕКОВ

І СРЕЩА С ПРОФ. Д. Ф. МАРКОВ

В края на м. октомври т. г. в Института за литература при БАН се състоя среща на познатия съветски литературовед-българист, проф. Дмитрий Феодорович Марков с колектива на научните работници при института. Гостът прояви интерес към работата на всички секции и по-специално към творческите планове на сътрудниците от секциите за съвременна литература, по естетика и теория на литературата, за руска и съветска литература и пр.

Научният секретар на института Ефрем Каранфилов запозна съветския учен с плана и с близките задачи на „най-младата“ секция за съвременна литература, а Искра Панова — със задачите и постиженията на секцията по естетика и теория на литературата.

В непринудения разговор взеха участие директорът на института — проф. Георги Цанев, акад. Людмил Стоянов, Минко Николов, Иван Цветков, Атанас Натев, Боян Ничев и други.

Проф. Марков се информира, че сътрудниците от секцията за съвременна литература подготвят сборник, посветен на съвременната българска литература, в който ще бъдат включени литературни портрети и статии за Никола Фурнаджиев, Димитър Димов, Димитър Талев, Андрей Гуляшки, Павел Вежинов, Илия Волен, Пеню Пенев и отделни студии по актуалните въпроси на художествената проза. Сътрудниците на секцията ще участвуват и в съвместни мероприятия със секцията по критика към Съюза на българските писатели. Ще участвуват в предстоящата дискусия, посветена на съвременната критика и теория.

Научните работници от секцията по естетика и теория на литературата разработват в теоретичен аспект проблемите на стила, съотношението между литературен стил, език и жанрове, композицията на драмата, спецификата на литературния

образ, на художествената идейност и образност, на българското стихознание и пр. В секцията се уреждат съвместни обсъждания на научни трудове с работниците по естетика от Университета, Института за изобразителни изкуства и Философския институт при БАН. В плана на секцията са предвидени интересни инициативи за конкретна разработка на редица занемарени въпроси от естетиката.

Д. Ф. Марков разказа за изключително благоприятните условия за творческа работа в съветските научни институти след XX и XXII конгреси на КПСС. Научните спорове и дискусии са навлезли в бита и в творческите търсения на съветските учени. Те са овладени от новаторски дръзновения. Сега те могат безпрепятствено да разработват всички проблеми на литературната теория, история и критика.

Съветските славяноведа са подготвили конкретни изследвания за възникването и общите закономерности при развитието на социалистическия реализъм във всички славянски литератури. Върху конкретен материал се проучват и връзките на социалистическия реализъм с другите литературни течения.

Съветските литературоведи подготвят грандиозен многотомен труд по история на световната литература. Работата е напреднала. Обсъжда се периодизацията на всяка национална литература по отделно, за да се определи мястото ѝ в световния литературен процес и да се очертае по-пълно цялостната картина на световното литературно развитие. Това крупно дело е залегнало като първа задача в основния план на Института за световна литература „Максим Горки“ в Москва.

Накрая проф. Марков сподели, че пред съветските и пред българските литературоведи стоят редица общи проблеми за разрешение, възникват сходни задачи, които изискват и съвместните ни усилия.

ХР. ЙОРДАНОВ